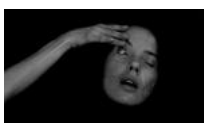

Rekonstrukcja Frankensteina po samobójstwie

Monika Małkowska 06-02-2009, ostatnia aktualizacja 06-02-2009 10:46

0

A A A

źródło: galeria Raster

Nie pomyliłam się, przyznając jej najwyższą lokatę w „rankingu futurystycznym”: rośnie wszechstronna gwiazda. Aneta Grzeszykowska, lat 34. Czego nie spróbuje - rewelacja. Po doświadczeniach z fotografią przyszła kolej na film i rzeźbę. Opiekuje się nią warszawska Galeria Raster, sprawdzony wylawiacz talentów.

Teraz Raster ma „Ból głowy”. Kilkunastominutowa etiuda filmowa, kombinacja analogowych zdjęć trickowych i komputerowej animacji.

Siedziałam jak przykuta, pomimo paskudnego chłodu panującego w galerii. Rewelacja! Odświeżenie najlepszej tradycji polskiej intelektualnej animacji; prostota i wyrafinowanie w jednym.

Już jej pierwszy film „Black” (2007) był objawieniem. W późniejszym o rok „Bólu głowy” Aneta Grzeszykowska podniosła jeszcze wyżej poprzeczkę. Odrzuciła miłe oku ornamenty i erudycyjne aluzje do eksperymentów dawnej awangardy.

„Ból głowy” zabrał jej rok pracy. Rysunki, potem rejestracja, wreszcie żmudny montaż. To fenomenalny plastycznie balet z choreografią Grzeszykowskiej i w jej wykonaniu (artystka ma sprawność akrobatki i umiejętności baletnicy) do muzyki Pendereckiego. Choć kojarzy się z filmowymi poszukiwaniami Mana Ray'a, Ferdynanda Légera („Balet mechaniczny”), a nawet „Tangiem” Zbigniewa Rybczyńskiego, jest dziełem na wskroś współczesnym.

Grzeszykowska opowiada o dziesiętym świecie. O psychicznym porąbaniu. O terroryzmie i skutkach życia bez wartości. O ludzkich monstrach, które egzystują wbrew naturze i Boskim wyrokom.

źródło: galeria Raster

+ Zobacz więcej zdjęć

Jej metaforyczna wizja ma siłę i precyzję, jakiej mogliby pozazdrościć najwięksi mistrzowie kina. Hitchcock byłby z Anety dumny: na początek mamy trzęsienie ziemi, potem napięcie stopniowo rośnie.

Zaczyna się tak: bezkresna czerń, otchłań. Z niej wylania się biała naga postać. Dziewczyna, ale płeć nieistotna. Dojazd kamery do twarzy: z ust bohaterki wystaje... lont. Błysk odpalenia. Iskra biegnie coraz wyżej, aż - trach! Eksplozja. Potem znów czerń, niebyt. W pustce odnajdują się nagie ramiona. Oderwane od reszty ciała. Rozpoczynają samodzielny byt. Ruszają do akcji. Podnoszą się, biegną, zalecają do siebie. Żyją. Nagle natrafiają na nogi. Beźladne, obumarłe. Ręce animują nogi. Kwartet kończyn napotyka głowę. Wrak głowy. Znów następuje próba ożywienia. Nie do końca udana. A oto i tułów, zimny i twardy jak kamienna rzeźba. Kolejna operacja - głowa zostaje umieszczona na postumencie szyi. W finale dochodzi do scalenia wszystkich członków figury. Niestety, nastąpiła pomyłka: nogi przytroczono do ramion, ręce - w miejsce nóg. Mimo to przeszczepy przyjęły się. Nowy Frankenstein rusza się, nawet do rytmu. Ludzki mutant rusza w świat...

Dołująca diagnoza, oby nie okazała się prorocza. Trudno jednak oprzeć się wrażeniu, że ku temu zmierza ludzkość - ku samozagładzie.

Na tym nie koniec czarnowidztwa. Grzeszykowska podkręca klimat trzema tekstylnymi rzeźbami. To jej autoportrety z przeszłości. Trzy etapy dzieciństwa: Anetka lat trzy, dwanaście, piętnaście. Dziewczynka ubrana jest w kopie sukienek, które naprawdę w tamtych latach nosiła (stroje zrekonstruowała mama artystki, dziergając je z włóczki). Kukły są realistyczne, lecz w nierzeczywistym kolorze: całe czarne.

Nasuwiają się makabrycznie skojarzenia - ze zwęglonymi ludzkimi truchłami. Mumie po kataklizmie, jakimś cudem zachowane w takim samym kształcie, jak za życia. Tak zdarzyło się w Pompei i Herkulanum...

A może film Grzeszykowskiej sprawił, że tak postrzegam jej lalki? Może to tylko reminiscencje autorki z dzieciństwa? Pamięć przeszłości, która minęła, umarła? Interpretacje pozostawiam widzom. Jednego jestem pewna: „Ból głowy” dotyczy nas wszystkich. I nie ma na tę dolegliwość remedium.

KOMENTARZ

roszczenia obecności emerytur Z pierwszej i wszystkich które po re zostały zmłodzież.

REDAKCJA F

ŚWIAT

MSZ Rosji:

GREXIT

Grecja uści

PRAWO

Wojciecho

EKONOMIA

Cyberwojn inwestycji

PRAWO

Na wakacje mandatem

PLUS MINUS

Protestanc

PRAWO

Niezapłacono skomplikow

PRAWO

Woda z lic:

ŚWIAT

Chiny: Cor dziecko

PRAWO

Prezes adw prawnikom